

זהירות, גניבות ברפת!

יוסי מלול - משק הבקר והחלב

ירון הלוי וחבריו לרפת בקבוץ שער העמקים עומדים פעם אחר פעם, נבוכים ומתוסכלים מול גל הגניבות המתמשך שנראה שאין לו סוף. ב-2003, 10 עגלים ועגלות מרפת החלב ועוד 5 עגלים בבקר לבשר, נשחטו בסמוך לרפת. השנה החדשה אך התחילה וכבר נעלמו 6 עגלות וכעבור כמה ימים עוד שתי עגלות.

גניבות בקר מרפת החלב והבשר בישראל מהוות מכה אמיתית על הענף הגורמת לנזקים כלכליים רבים ותורמת לתחושת חוסר בטחון גדולה. שלטונות הבטחון האכיפה והמשפט, עומדים חסרי אונים מול התופעה.

תמונה 1. מכאן גונבים את הבקר

תמונה 2. מעבירים אותו דרך הפירצה בגדר

גניבות ברפת

מעמיסים על הרכב ומסתלקים. כל התהליך לוקח כמה דקות והרפת אבדה את הגידול ואת הגנטיקה שהושקעו בה מאמצים וכספים לרוב, אין המלטות, קשה לתכנן את הייצור השנתי, שלא לדבר על תחושת התסכול וחוסר האונים בצד אי הבטחון והחרדה, מה יהיה מחר, האם יש גם סכנה בטחונית גם לחיים בנפש, לא עזרו כל הפניות למשטרה, למשמר הגבול, למתמיד, למועצה האזורית וגם להנהלת

חידלון הרשויות, מסיפורי צוות רפת שער העמקים

יום לפני מבצע חומת מגן, במאי 2002 גנבו לנו 10 עגלים ביונקיה, הודענו למשטרה שהגנבים ברחו, תשובה של ממש לא קבלנו. צרוף מקרים מעניין היה באתה עת, ידיעות על חדירת מחבלים מאחורי אום אל פחם, בדרך לג'נין. כוחות הבטחון שמו מחסומים ומארבים והגנבים עם העגלים שלא ידעו על כך כלום, עברו בשדות ונתקעו בבזק. משמר הגבול עצר אותם ודרך יחידת ארז קבלנו חזרה את העגלים. היות והגנבים היו ישראלים התנהל נגדם משפט בבית המשפט בקריות ליד חיפה. הגנבים כבר מתורגלים, התייחסו בצחוק ובזלזול לכל המשפט ומה שהדאיג אותם יותר מכל היא העובדה שהם נתפסו נוהגים ללא רשיון. בשלב מסוים נשברנו מהעדויות במשפט והפסקנו להגיע לשם.

הקבוץ. התסכול גדול יותר גם מהידיעה על מה שצפוי לגנב כאשר ייתפס, עונש קל שאינו מהווה כל הרתעה לגניבה הבאה. גם שי כהנוב, בן 47, דור שלישי בכפר יהושע, עבר חוויה דומה, כמו רבים מרפתות המושב ואזור הצפון כולו. 50 פרות לחלב, כ-250 ראש עגלים לפיטום. 7 עגלים במאי אשתקד, הוציאו בלילה ושחטו בחצר. 4 עגלים קטנים נגנבו לאחרונה ולא ברור מה יהיה בעתיד. אמצעי האזעקה והגידור עולים אלפי שקלים ולא בטוח ביעילותם ולכן החברים שומרים כל הזמן, עושים סיבובים בחצר אבל לגנב יש עדיפות על השומר. יתרה מכך גם אם תופסים את הגנבים, לא עושים להם כלום, אין אכיפה ואין ענישה הולמת ולכן אף אחד לא מתלונן. (כאשר כבר מתלוננים מתייחסים אל המתלונן כאל הגנב עצמו).

הלכנו לחיים דיין, מזכיר אמב"ל שעוסק רבות בנושא גניבות בקר וקשור מאוד לכל הגורמים הנוגעים לנושא ושאלנו אותו מה עושים? חיים טוען שבמצב הבטחוני תורם לירידה בכמות הפשיעה החקלאית בכל הארץ. גם

תמונה 3. שוחטים על אם הדרך

תמונה 4. משליכים את האיברים הפנימיים

העגלות לפני הזרעה, בגיל 11-12 חודש (תמונה 1), גוררים כמה עגלות אל מעבר לגדר (תמונה 2), שוחטים במקום (תמונה 3), משליכים את איברי הפנים (תמונה 4),

שיטת הגניבה מאוד פשוטה: מדובר בחבורת גנבים מקצוענים ומיומנים. הם מקיימים תצפיות ומעקבים על התנועות בחצר הרפת והמשק, מגיעים בשעות הלילה לסככה של

טבלה 1. ניתוח מגמות בפשיעה החקלאית,

פשיעה חקלאית דיווחים על תלונות	2002	2003	אחוז מכלל התלונות
מחוז צפון	913	804	37
מחוז מרכז	437	413	19
מחוז דרום	840	848	40
מחוז ירושלים	111	87	4

המקור מודיעין לשכת מג"ב

יחידת הפיצו"ח

רועי קליגר

- הוקמה באמצע 94 כחלק מהסכמי פריז עם הפלסטינאים
- עוסקת בפקוח על מעבר תוצרת חקלאית מהרשות הפלסטינאית לישראל ושחיטה שחורה.
- בשנת 1999 קבלה סמכות לעסוק בנושא גניבות בקר לאורך קו התפר והיא עובדת בתיאום מלא עם יחידות מג"ב.
- היחידה כוללת 3 מרחבים ומטה מרכזי בבית דגן, כל מרחב כולל כ-18 עובדים
- לב המערכת הינו המוקד עם תקשורת ומחשב שפועל סביב השעון 7 ימים בשבוע ועובד מול כל גורמי האכיפה בישראל. בתוך המוקד יושב גם איש משטרה המקושר לכל יחידות המשטרה בארץ.
- הפיצוח נמצא בקשר שוטף עם הגורמים הצבאיים במעברים ויכולים לעכב יציאות של בקר מעבר לישראל.
- עקר הבעיה לדעת רועי המנכ"ל, ממוקדת בצפון ובעמקים ויחידת הפיצוח היא מעגל נוסף שניתן להיעזר בו בעת הגניבה ולכן חשוב לפנות גם למוקד עם פרטים על מספרי אוזן וכל הסימנים המזהים של הבקר והגניבה.

מגוריהם ושיטת עבודתם אך סדר העדיפות של הנושא שלנו במשטרה עמוסת המשימות, נמצא ברמה נמוכה.

טבלה 2. אירועים על פי בעלי חיים, דיווחים על גניבות

המחוז	2002	2003
מחוז צפון	120	92
מחוז מרכז	16	17
מחוז דרום	52	50
סה"כ	191	161

נתונים אלה אינם תואמים את הנתונים המקבלים מרכזי הבטחון בגליל, מגדלי הבקר והצאן והרפתנים באזור. ■

סלילת כביש 6 יצרה חייץ פיזי בין הארץ לאוטונומיה ומקשה על הגנבים להעביר את הגניבה לשטחים. אך מנגד, הגניבות באזור הגליל מתרבות וגורמות להתמוטטות משקים חקלאיים.

הגניבה מוגדרת כ"פשע" ובתי המשפט יכולים לפסוק עד 4 שנות מאסר בפועל. לצערנו אומר חיים, "הפסיקה והעונשים קלים ולא מרתיעים, יתר על כן, העונשים המגוחכים והעדר ההרתעה, אף מעודדים גנבים להכנס לתחום הזה. (לאחרונה אירעו גניבות במשקים רבים: לביא, הזורעים, כפר זיתים, קשת, שער העמקים, גבעת נילי, נתיב השיירה, דלתון, ועוד). המשטרה מכירה את הגנבים, יודעים את מקום

המלצות כלליות:

הגנה למניעה

- אמצעי ההגנה מקשים על הגנבים אך לא מונעים לחלוטין את הגניבה ובכל זאת:
- א. באם היד משגת, רצוי לבנות גדר היקפית סביב הבקר, זה חשוב גם לצרכים וטרינרים נוספים.
 - ב. קרן לייזר היקפית במפטמות
 - ג. שמירה - התארגנות מקומית בסבב בין המגדלים, לרשום ולדווח על מספרי מכוניות חשודות.
 - ד. עירונת מיוחדת בתקופת החגים: רמאדן (אוקטובר-נובמבר), חג הקורבן (עיד אל אדחא, פברואר)
 - ה. הצטרפות ליחידת המתמיד החקלאי שכפוף למג"ב, מקבל סמכויות שיטור.

במקרה גניבה

- א. חשיבות רבה בדיווח מידי לשוטר הקהילתי במועצה האזורית, הוא מגיע למקום האירוע ומקבל אחריות מלאה לטיפול (מזמין גששים, זיהוי פלילי ויחידות נוספות כגון יחידת ארז המתמחה בפשיעה חקלאית בצפון).
- ב. רועי קליגר מנכ"ל יחידת הפיצו"ח ממליץ לדווח גם למוקד הפיצוח שיושב 24 שעות בבית דגן (מס. טלפון 03-9681406).
- ג. חשיבות הדיווח גדולה מאוד, כיון שכל הקצאת הכוחות במשטרה נעשית על פי כמות האירועים במחוז ובאם אין דיווחים, אזי חשיבות נושא הפשיעה החקלאית יורדת. הדיווח מחזק את המשטרה, מביא להקצאת כוחות לנושא ומסייע לארגונים להתמודד מול המפקדים בשטח ומטה המשטרה.

כינוסים אזוריים

עם מפקדי היחידות לטיפול בפשיעה החקלאית, מגבירים עירונות ומעלים את חשיבות הנושא.